

Науковий вісник публічного та приватного права. – 2018. – Вип. 2. – С. 164-168

3. Найденко О.Є. Обґрунтування цілей податкової політики держави / О.Є. Найденко // Механізм регулювання економіки. – 2018. - № 2. – С. 13-23

4. Олешко А.А. Стратегічні пріоритети податкової політики України / А.А. Олешко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – Вип. 16. – С. 81-84

5. Ракул О. Щодо трансформації фіскальної політики України відповідно до вимог сьогодення / О. Ракул // Підприємництво, господарство, право. – 2017. - № 1. – С. 144-148

6. Рубан М.О. Податкова політика як інструмент регулювання економічного розвитку / М.О. Рубан // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – 2017. – Вип. 13. – Ч. 2. – С. 105-109

Загорійчук Т.М.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 5 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри фінансів Буряченко А. Є.*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО Й СЕРЕДЬОГО БІЗНЕСУ ТА МОЖЛИВІСТЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЙОГО В УКРАЇНІ

Мале та середнє підприємництво (МСП) є ключовим чинником економічного зростання та стабільності будь-якої держави. Даний сектор економіки створює необхідну атмосферу конкуренції, здатний швидко реагувати на будь-які зміни ринкової кон'юнктури, створює додаткові робочі місця, є основним джерелом формування середнього класу та зниження соціальної нерівності.

Особлива роль МСП в соціально-економічному розвитку країни та його висока нестійкість на ринку зумовлює необхідність проведення державних заходів, спрямованих на становлення, розвиток і стабілізацію даного сегмента бізнесу. Підприємництво на сучасному етапі розвитку ринкових відносин може активно розвиватися тільки в тому випадку, якщо постійно і своєчасно здійснюється державна підтримка, яка гнучко реагує на зміну ситуацій в країні і світі.

На сучасному етапі значно збільшилися можливості для розвитку сектора МСП. Інноваційні технології дозволили створити невеликі підприємства з ефективним виробництвом, крім того світовий досвід довів, що більш висока ефективність відзначається в рамках невеликих груп. Так, за даними Національного наукового фонду США, невеликі фірми в розрахунку на 1 дол., вкладений в науково-дослідні розробки, генерують в 4 рази більше нових розробок, ніж великі підприємства [1].

У світовій практиці державні та муніципальні органи надають допомогу МСП, так як ця допомога є свого роду формою, покликана компенсувати вразливість, природну обмеженість можливостей даного сегмента бізнесу в порівнянні з великим.

Досвід розвинених країн показує, що державну підтримку можна здійснювати через спеціально створений спеціалізований орган, який має достатні ресурсні можливості і повноваження. У таблиці 1 представлені спеціалізовані органи з розвитку малого та середнього підприємництва в розвинених країнах.

Таблиця 1

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ОРГАНИ З РОЗВИТКУ МСП В РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ³

Країна	Спеціалізований орган
США	Адміністрація малого і середнього підприємництва
Великобританія	Національне агентство з обслуговування малого бізнесу
Німеччина	Генеральний директорат малого і середнього бізнесу, послуг і вільних професій
Японія	Реорганізоване міністерство економіки, торгівлі і промисловості

Функції всіх вище перелічених відомств багато в чому схожі, відмінності полягають лише в підпорядкованості та принципі взаємодії з іншими відомствами.

³ Складено автором на основі джерела [1] та [2].

В даний час в розвинених країнах склалася стійка система державної підтримки суб'єктів МСП на загальнодержавному, місцевому рівнях та великий акцент спрямований на підприємців-початківців. Незважаючи на різні заходи підтримки малого бізнесу в країнах, присутні і загальні риси в розробці цільових програм і схем фінансування. Державні органи намагаються активно проводити диверсифікацію економіки, допомагають підприємцям проникати в нові галузі виробництва, перерозподіляючи можливості держави в цілому. МСП становить найважливіший сектор національних економік, є найбільш масовою формою ділового життя і забезпечують соціально-економічну стабільність розвитку. У табл. 2 узагальнено види державної підтримки в розвинених країнах.

Таблиця 2

ВИДИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ В РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ⁴

Види підтримки	Сутність
<i>Фінансова</i>	Здійснюється у вигляді прямих позик, пайової участі в позиках комерційних банків, гарантування позик.
<i>Юридична</i>	Допомога при реєстрації МСП
<i>Бухгалтерська</i>	Ведення бухгалтерських книг, складання звітності
<i>Адміністративно-господарська</i>	Оренда приміщень на вигідних умовах, надання технічного обладнання
<i>Організаційна</i>	Розробка бізнес-планів, пошук інвесторів
<i>Технічна</i>	Надання і оплата консультаційних та проектних послуг
<i>Навчальна</i>	Підготовка кадрів в спеціалізованих центрах і на місцях роботи
<i>Маркетингова</i>	Просування МСП
<i>Інформаційна</i>	Інтернет - майданчик, що полегшує доступ до всіх форм державної підтримки
<i>Податкова</i>	Податкові пільги, податкові канікули

У зв'язку з цим вважаємо за доцільне розглянути найбільш значимі підходи цих країн у здійсненні державної підтримки МСП з метою ефективної імплементації даного досвіду для вітчизняної економіки.

Однією з найкращих держав світу для ведення МСП є США, досвід регулювання і підтримки малого підприємництва якої заслуговує на особливу увагу.

Основна підтримка відбувається за 4 ключовими напрямками: доступ до капіталу, освіти, допомога в отриманні держзамовлень, захист в судах і на законодавчому рівні. Широке поширення в країні отримала Державна програма передачі технологій малому бізнесу. Також стрімкому розвитку малих інноваційних підприємств сприяє широка мережа бізнес-інкубаторів, а підприємців-початківців, які тільки планують відкрити свій бізнес, підтримують венчурні недержавні фонди та бізнес-ангели - приватні інвестори, що активно підтримують перспективні і потенційно успішні з фінансової точки зору стартапи.

У Великобританії створена спеціальна служба для допомоги малому бізнесу в наймі працівників; знижені відрахування до Національного фонду страхування шляхом встановлення трудової пільги; для стимулювання найму молоді був введений грант у розмірі 1,5 тис. фунтів стерлінгів на кожного з перших 10 найнятих молодих працівників; розроблена і введена єдина система обов'язкових платежів.

На відміну від інших розвинених країн, в Німеччині в пріоритеті експортно-орієнтований малий бізнес. Наприклад, малі підприємства з річним оборотом від 10 до 50 млн. євро активно представлені більш ніж на 20 світових ринках [2]. Близько 1500 малих підприємств стали лідерами серед світових експортерів. Присутність на багатьох міжнародних ринках забезпечує стабільність МСП країни.

Потужний техніко-економічний прорив в післявоєнні роки вивів Японію в трійку найбільш розвинених країн світу. Це було досягнуто завдяки розвитку малого бізнесу при потужній державній підтримці. Стимулювання підприємств малого бізнесу в Японії

⁴ Складено автором на основі джерела [1] та [2].

ведеться на всіх рівнях, починаючи від влади центрального уряду і закінчуючи самостійними союзами і об'єднаннями малих підприємств.

Центральна влада і місцеві органи самоврядування субсидують на всіх етапах життєвого циклу МСП, безпосередньо беруть участь у створенні наукоємного та високотехнологічного виробництва. Для таких підприємств держава виділяє позики, забезпечує кредитування через надання поруки та інших видів кредитних гарантій. Також при централізованій підтримці держави в проводиться навчання кадрів, здійснюється консультаційно-інформаційна підтримка.

У Сінгапурі основний напрямок роботи було сфокусовано на створенні привабливого інвестиційного клімату, прозорої системи надання звітів, сприятливих умов для відкриття бізнесу, а також пільгова податкова політика для підприємців-початківців. Для деяких видів діяльності «податкові канікули» з прибуткового податку можуть затягуватися до 10 або навіть 15 років [3]. Ці та багато інших умов дозволили залучити в мале підприємництво переважну кількість жителів країни - до 80%. Високий економічний рівень досягається в першу чергу суворим виконанням законів. В державі практично відсутня корупційна складова, а бюрократія зведена до нуля.

Отже, виходячи зі світового досвіду, можна запропонувати наступні заходи: посилення стимулювання суб'єктів підприємництва до інвестиційно-інноваційної активності шляхом збільшення обсягів держзамовлень у інноваційно-активних МСП; введення механізму виділення частки надходжень від суб'єктів МСП на фінансування грантів з розробки та впровадження виробництва інноваційної продукції; державна підтримка та фінансування створення регіональних і місцевих інвестиційно-інноваційних кластерів за участю суб'єктів МСП в пріоритетних сферах економіки; розвиток інформаційного та консалтингового супроводу; надання населенню консультаційної підтримки для створення власного бізнесу.

Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток конкурентоспроможних, економічно активних, інноваційних та соціально відповідальних малих та середніх підприємств буде сприяти економічному зростанню країни і має бути однією з головних цілей економічної політики нашої країни.

Література:

1. Поліщук Г.О. Державна підтримка розвитку малого підприємництва: вітчизняний та зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / Г.О. Поліщук // Актуальні проблеми державного управління. – 2017. – № 1 (51). – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2017-1/doc/6/03.pdf>.
2. Фролова Н. Л. СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ [Електронний ресурс] / Н. Л. Фролова // Вісник економіки транспорту і промисловості № 61. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/127690/123495>
3. Бизнес в Сингапуре: малый бизнес по-сингапурски [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.openbusiness.ru/html_euro/singapur_open2.htm

Запорожець С.

Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ПРИ ІПОТЕЧНОМУ КРЕДИТУВАННІ

Інвестиційне проектування в Україні потребує впровадження ефективних механізмів здатних забезпечити його активізацію на умовах підвищеного рівня ефективності впровадження.

Іпотечне кредитування як складова іпотечного механізму є одним з перспективних напрямків розвитку інвестиційного проектування в сучасних умовах розвитку економіки країни.